

คู่มือการเขียนโครงร่างการวิจัย

ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยคริสเตียน

คำนำ

เพื่อให้การจัดทำโครงร่างการวิจัยของอาจารย์และบุคลากรในมหาวิทยาลัยคริสเตียนเป็นแนวทางเดียวกันและสะดวกในการพิจารณาอนุมัติการผลิตผลงานวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยคริสเตียน จึงได้จัดทำคู่มือการเขียน โครงร่างการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงร่างการวิจัยของบุคลากร อันจะเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรมีความชัดเจนในแนวทางการจัดทำโครงร่างและเป็นการเร่งรัดการผลิต ผลงานวิจัยของบุคลากรอีกทางหนึ่งด้วย

ศูนย์วิจัยและพัฒนา

มกราคม 2550

คู่มือการเขียนโครงการวิจัย

ความหมาย

โครงการวิจัย หรือเค้าโครงการวิจัยหรือโครงการวิจัย (Research proposal) เป็นเอกสารแสดงรายละเอียดและแผนการดำเนินการวิจัยของนักวิจัย ซึ่งจะเป็นข้อมูลแสดงให้เห็นทั้งนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบชัดเจนในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย รวมทั้งเป็นสื่อกลางที่จะทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน โครงการวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นในการทำวิจัย เพราะในการทำวิจัยจำเป็นต้องมีการวางแผนงานที่ตั้งอยู่บนหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง มีวิธีดำเนินการที่ชัดเจนเป็นไปได้ เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าการดำเนินการนั้นมีโอกาสประสบความสำเร็จ

ความสำคัญของโครงการวิจัย

โครงการวิจัยมีความสำคัญ ดังนี้

1. ให้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นหลักในการดำเนินการวิจัย
2. ในกรณีที่การวิจัยมีผู้วิจัยหลายคน โครงการวิจัยจะใช้เป็นสื่อกลางที่จะทำให้ผู้วิจัยทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน สามารถดำเนินการวิจัยไปสู่วัตถุประสงค์เดียวกันได้อย่างเป็นขั้นตอนตามแผนที่ได้วางไว้
3. ในกรณีที่ผู้วิจัยทำการวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา โครงการวิจัยจะใช้เป็นเอกสารเพื่อเสนอขอคำอนุมัติ หรือเพื่อขอรับการสนับสนุนให้ทำการวิจัยในเรื่องนั้นๆ
4. ในกรณีที่ผู้วิจัยต้องการแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย โครงการวิจัยหรือโครงการวิจัยจะใช้เป็นเอกสารเสนอขอรับทุนเพื่อให้แหล่งเงินทุนได้พิจารณาตัดสินใจ
5. เพื่อใช้เป็นข้อมูลพินิจกับสถาบัน คณะกรรมการ และแหล่งเงินทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยเรื่องนั้นๆ
6. เพื่อให้ผู้วิจัยประหยัดเวลาในการดำเนินการวิจัย

ส่วนประกอบของโครงการวิจัย

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วยหัวข้อ

- 1.1 ชื่อเรื่อง
 - ภาษาไทย
 - ภาษาอังกฤษ
- 1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบ
- 1.3 ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย/ คณะผู้วิจัย
 - ชื่อ-สกุล
 - ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยหัวข้อ

- 2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 2.2 คำถามการวิจัย
- 2.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2.4 สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- 2.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย
- 2.6 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2.8 วิธีการดำเนินวิจัย
 - 2.8.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.8.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.8.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.8.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ส่วนที่ 3 แผนการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อ

- 3.1 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย
- 3.2 งบประมาณ

ส่วนที่ 4 บรรณานุกรม

ส่วนที่ 5 ภาคผนวก

แนวทางการเขียนโครงร่างการวิจัย

1. **ชื่อเรื่อง** ชื่อเรื่องจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสื่อความหมายถึงเนื้อเรื่องที่จะทำการวิจัย โดยบอกถึงตัวแปรที่เป็นกุญแจสำคัญของเรื่องที่ต้องการศึกษา ควรเขียนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย มีความชัดเจนและได้ใจความสมบูรณ์ มีความยาวไม่มากเกินไป ประมาณ 1-2 บรรทัด ให้ใส่ชื่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. **หน่วยงานที่รับผิดชอบ** ให้ระบุชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการวิจัย
3. **ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย** ให้ระบุชื่อของผู้ทำการวิจัยทุกคนที่ร่วมรับผิดชอบในการทำวิจัย พร้อมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับอายุ คุณวุฒิสูงสุดทางการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการทำวิจัย โดยพิจารณาว่าใครจะเป็นชื่อแรกและรองๆ ลงไป ผู้รับผิดชอบโดยตรงหรือผู้ที่ทำงานนั้นมากที่สุดควรเป็นชื่อแรกและชื่อรองลงมาตามลำดับ พร้อมทั้งระบุชื่อบุคคลที่เป็นหัวหน้าโครงการ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน โดยทั่วไปมักเป็นบุคคลที่มีชื่ออันดับแรก

4. **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา** เป็นการแสดงให้เห็นทราบว่ามีเหตุผลความเป็นมาในการทำวิจัยเรื่องนั้นอย่างไร ชี้แนะให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของเรื่องที่จะทำการวิจัย ในการเขียนควรได้นำเอาหลักฐาน ทฤษฎี ที่มีความสำคัญมาสนับสนุนอ้างอิง รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผู้ทำไว้หรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องต่างๆ เขียนสรุปว่า มีใครทำเรื่องอะไร ผลการวิจัยที่สำคัญเป็นอย่างไร และได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการศึกษาเรื่องนั้น ๆ โดยได้นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

5. **คำถามการวิจัย** เป็นการกำหนดปัญหาหรือคำถามการวิจัยที่แน่นอน และบ่งชี้แนวทางที่จะตอบคำถามหรือการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างชัดเจน ในการเขียนคำถามการวิจัยมีหลักการดังนี้ คือ

- ก. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- ข. เขียนเป็นประโยคคำถามที่สั้น กระชับและชัดเจน
- ค. ใน 1 คำถาม ควรบ่งชี้ถึงการวิเคราะห์เพียงอย่างเดียว
- ง. ในกรณีเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ควรตั้งคำถามย่อยให้ชัดเจน

6. **วัตถุประสงค์ของการวิจัย** เป็นหัวข้อที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการทำวิจัยเพราะเป็นการกำหนดทิศทางและแนววิธีที่จะปฏิบัติ ทำให้ทราบว่าผู้วิจัยต้องการดำเนินการเพื่อให้ได้คำตอบหรือคาดหวังจะได้ผลอะไรจากการทำวิจัย การเขียนวัตถุประสงค์ของการวิจัย ต้องมีถ้อยคำระบุถึงพฤติกรรมที่สังเกตได้ วัดได้มิใช่เป็นการกล่าวถึงข้อเสนอแนะหรือประโยชน์ที่จะได้รับ ให้เขียนวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อแสดงให้เห็นทราบถึงความต้องการทำวิจัยในแต่ละเรื่อง วัตถุประสงค์ที่สำคัญเขียนนำมาก่อนวัตถุประสงค์น้อยกว่าเรียงลำดับลงไป

7. **สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)** เป็นการตั้งข้อสันนิษฐานหรือข้อสมมติฐาน เพื่อแสดงให้เห็นทราบที่ผู้วิจัยมีความคิดคาดหวังในเรื่องที่ทำวิจัยนั้นอย่างไร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย คือช่วยให้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงตามเป้าหมาย การเขียนควรใช้ถ้อยคำชัดเจน สั้นกระชับ และเข้าใจง่าย สามารถจะทดสอบได้ สมมติฐานนั้นควรได้มาจากหลักการเหตุผลมาสนับสนุน

8. **คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย** ให้ระบุคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์นั้นควรเลือกคำที่สำคัญและมีความหมายเฉพาะแห่งแตกต่างไปจากคำธรรมดาทั่วไป เป็นคำศัพท์ทางวิชาการ คำที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในการวิจัย ส่วนคำที่มีความหมายอยู่ในตัวเองแล้ว ไม่จำเป็นต้องให้คำจำกัดความไว้

9. **วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง** จะต้องมีข้อมูลครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา เสนอข้อมูลให้ครบทุก ด้าน ทั้งสิ่งที่สอดคล้องและขัดแย้งกับสมมติฐานของการวิจัย โดยลำดับหัวข้อเรื่อง ตามหลักความเป็นเหตุเป็นผลแก่กันของเนื้อหาและการเขียนจะต้องสั้นกระชับเข้าใจง่าย

10. **กรอบแนวคิด** เขียนเป็นเรียงความโดยประมวลความคิดรวบยอดของการวิจัย หรือการสรุปประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ หรือสรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาให้มาอยู่ใต้หัวข้อเดียวกันของการวิจัย

11. **วิธีดำเนินการวิจัย** เป็นการเสนอให้ทราบลำดับขั้นตอนของการทำวิจัย โดยให้ระบุประชากรที่ใช้ในการวิจัยว่ามีลักษณะ จำนวน วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาอย่างไร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นประเภทอะไร มีลักษณะอย่างไร และประกอบด้วยเนื้อเรื่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งวิธีหาค่าหรือทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เครื่องคิดเลขหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ระบุสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในแต่ละหัวข้อด้วย

12. **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ** แสดงความคาดหมายว่า จากการทำวิจัยนี้จะได้รับประโยชน์ในเรื่องใด ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการนำผลการวิจัยไปใช้ในด้านวิชาชีพ สถาบันการบริหาร และการปฏิบัติงาน ใครบ้างที่จะได้รับประโยชน์ดังกล่าว

13. **ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย** ให้ระบุเวลาเริ่มต้น และสิ้นสุดการทำวิจัย รวมระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย แผนการดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ไม่รวมระยะเวลาที่เขียนและอนุมัติโครงการวิจัยด้วย

14. **งบประมาณ** ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการประมาณการเงินที่ต้องใช้จ่ายในการทำวิจัย โดยแยกประเภทตามหมวดต่างๆ ดังต่อไปนี้

- หมวดค่าใช้สอย
- หมวดค่าตอบแทน
- หมวดค่าวัสดุ

ค่าใช้จ่ายต่างๆ ไม่จำเป็นต้องมีทุกหมวดตามที่กล่าวข้างต้น และไม่ควรแตกต่างหรือนอกเหนือหมวดที่ได้กำหนดให้นี้ ค่าใช้จ่ายแต่ละหมวดให้ชี้แจงรายละเอียดว่า เป็นค่าใช้จ่ายในรายการย่อยอะไรบ้าง และในแต่ละรายการย่อมมีราคาต่อหน่วยเท่าไร รวมแล้วคิดเป็นเงินในรายการย่อยนั้นๆ เท่าไร

15. **บรรณานุกรม** ให้ระบุชื่อเอกสาร หนังสือ ตำราต่างๆ ที่ใช้เป็นหลักฐาน นำมาค้นคว้าศึกษาเพื่อประกอบการเรียบเรียงและอ้างอิงในการเขียนโครงการวิจัยนี้ เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรเป็นเอกสารที่มีเนื้อหาหลักการสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย การเขียนอ้างอิงควรเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนเอกสารอ้างอิงด้วย

16. **ภาคผนวก** ให้แนบตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อปฏิบัติโดยทั่วไป

1. รูปแบบการเขียน

ต้องถูกต้องตามรูปแบบการเขียน โครงร่างการวิจัยที่แต่ละสถาบันได้กำหนดไว้

2. ภาษาที่ใช้ในการเขียน

- ถูกต้องตามภาษาวิชาการ
- ใช้ศัพท์ถูกต้อง

- ใช้ข้อความสั้นกระชับ
 - เนื้อหามีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน โดยตลอด
3. การอ้างอิงและบรรณานุกรม
- ยึดรูปแบบตามที่สถาบันกำหนดไว้
 - ในกรณีที่ไม่มีการกำหนดควรยึดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยตลอด
4. ความสะอาดเรียบร้อยของรูปเล่ม
- ไม่ควรมีรอยชูดลบขีดฆ่า
 - ไม่ควรมีเครื่องหมายพิมพ์ตกมากมาย
 - ไม่เรียงสลับหน้า / หัวข้อ
 - รูปแบบการพิมพ์มีระบบระเบียบชัดเจน

โครงร่างการวิจัย

1. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย /ภาษาอังกฤษ).....
.....
2. ประเภทของการวิจัย.....
.....
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....
.....
4. ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย (ชื่อ-สกุล, ตำแหน่ง)
.....
.....
5. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
.....
.....
.....
6. คำถามการวิจัย
.....
.....
.....
7. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
.....
.....
.....
8. สมมุติฐาน (ถ้ามี)
.....
.....
.....
9. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย / นิยามศัพท์เฉพาะ
.....
.....
.....

10. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

.....
.....
.....

11. กรอบแนวคิด

.....
.....
.....

12. วิธีการดำเนินงานวิจัย

12.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....

.....
.....
.....

12.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวนเท่าไร.....

.....
.....
.....

12.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ชนิด,การสร้าง)

.....
.....
.....

12.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไร)

.....
.....
.....

12.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (สถิติที่ใช้ มีสูตรอย่างไร)

.....
.....
.....

13. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

.....
.....
.....
.....

14. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

กิจกรรม/งาน	สัปดาห์ที่/เดือน												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													

15. งบประมาณ.....บาท

ค่าวัสดุ.....บาท

ค่าตอบแทน.....บาท

ค่าใช้สอย.....บาท

16. บรรณานุกรม

.....

.....

.....

17. ภาคผนวก (แนบตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย)

.....

.....

.....